

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji w sektorze pszczelarskim

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 04 października 2024 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261 i 885).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 7 października 2024 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	5
III. Informacje ogólne.....	6
IV. Przyznawanie pomocy	6
IV.1. Warunki podmiotowe	8
IV.1.1. Interwencja I.6.1	8
IV.1.2. Interwencja I.6.2	8
IV.1.3. Interwencja I.6.3	9
IV.1.4. Interwencja I.6.4	10
IV.1.5. Interwencja I.6.5	10
IV.1.6. Interwencja I.6.6	11
IV.1.7. Interwencja I.6.7	11
IV.2. Warunki przedmiotowe.....	11
IV.2.1. Interwencja I.6.1	11
IV.2.2. Interwencja I.6.2	12
IV.2.3. Interwencja I.6.3	13
IV.2.4. Interwencja I.6.4	14
IV.2.5. Interwencja I.6.5	15
IV.2.6. Interwencja I.6.6	16
IV.2.7. Interwencja I.6.7	17
V. Zobowiązania w okresie związania celem.....	17
VI. Zwrot pomocy	17

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc

jednostka naukowo–badawcza – jednostka utworzona na podstawie przepisów prawa, przez organ państwa, osobę fizyczną lub osobę prawną, zajmująca się tematyką pszczelarską, prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę dotyczącą pszczelarstwa, np. uniwersytet, instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji

koszt netto – koszt zakupu usługi lub produktu nieobejmujący podatku VAT

numer EP – numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności

okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danej interwencji PS WPR

organizacja pszczelarska – podmiot działający w formie:

- 1) związku pszczelarskiego;
- 2) stowarzyszenia pszczelarzy;
- 3) zrzeszenia pszczelarzy;
- 4) spółdzielni pszczelarskiej;
- 5) grupy producentów rolnych - w zakresie działalności pszczelarskiej

pień pszczeli – ul wraz z zasiedlającą go rodziną pszczelą i plastrami stanowiącymi gniazdo (§ 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczół)

pszczelarz – podmiot prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

rok pszczelarski – okres obejmujący 12 kolejnych miesięcy liczony od 16 października danego roku do 15 października roku następnego

wytyczne podstawowe – wytyczne w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy PS WPR

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

EFRG – Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji

JDR – Jednostka Doradztwa Rolniczego

MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

rozporządzenie 2022/1475 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

ustawa zakaźna – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do interwencji w sektorze pszczelarskim:
  - 1) I.6.1 – wspieranie podnoszenia poziomu wiedzy pszczelarskiej;
  - 2) I.6.2 – inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych;
  - 3) I.6.3 – wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi;
  - 4) I.6.4 – ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej;
  - 5) I.6.5 – pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół;
  - 6) I.6.6 – wsparcie naukowo-badawcze;
  - 7) I.6.7 – wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych.
2. Niniejsze wytyczne określają:
  - 1) warunki przyznawania pomocy;
  - 2) warunki realizacji operacji;
  - 3) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi;
  - 4) warunki wypłaty pomocy;
  - 5) zobowiązania beneficjenta;
  - 6) warunki zwrotu pomocy.
3. Pomoc w ramach I.6.1–I.6.7 realizuje następujący cel szczegółowy WPR: „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację”.
4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji zadań przez ARiMR związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy, w szczególności opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Ocena wniosku o przyznanie pomocy będzie przeprowadzona według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.
2. Pomoc przyznaje się w formie refundacji kosztów netto poniesionych w trakcie danego roku pszczelarskiego, następującym podmiotom:

- 1) pszczelarzowi – w ramach I.6.2, I.6.4, I.6.7;
  - 2) organizacji pszczelarskiej, za której pośrednictwem pomoc jest udzielana pszczelarzowi – w ramach I.6.2, I.6.3, I.6.5;
  - 3) organizacji pszczelarskiej, z wyjątkiem grupy producentów rolnych – w zakresie działalności pszczelarskiej – w ramach I.6.1;
  - 4) JDR – w ramach I.6.1;
  - 5) jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską – w ramach I.6.6.
3. W przypadku, gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana. Redukcja będzie proporcjonalna, w oparciu o liczbę pni pszczelich posiadanych przez pszczelarzy ubiegających się o pomoc w ramach tej interwencji, według współczynnika określonego przez ARiMR – dotyczy I.6.1, I.6.2, I.6.3, I.6.4, I.6.5, I.6.7.
  4. W przypadku I.6.6, wiążącej oceny projektów z uwzględnieniem warunków przedmiotowych niniejszych wytycznych, dokonuje zespół oceniający:
    - 1) powołany przez ARiMR;
    - 2) składający się z przedstawicieli ARiMR i MRiRW.
  5. W przypadku niewykorzystania środków finansowych w danym roku pszczelarskim, przydzielonych na daną interwencję pszczelarską, nierozdysponowane środki z koperty finansowej mogą zostać przeniesione do wykorzystania w ramach innych interwencji pszczelarskich.
  6. W przypadku niewykorzystania budżetu finansowego pozostałych interwencji pszczelarskich, środki te powiększają budżet I.6.3.
  7. W odniesieniu do beneficjentów, którzy zawarli umowy na realizację kilku interwencji, w przypadku zagrożenia niewykorzystania środków finansowych w ramach danej umowy, możliwe jest przesunięcie tych środków na realizację innych umów, do wysokości 20% kwoty określonej w umowie.
  8. Zasady oraz warunki przesunięcia tych środków zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.
  9. Beneficjent, który jest uprawniony do korzystania z pomocy w ramach I.6.2 i I.6.4, nie może korzystać w ramach PS WPR ze wsparcia w ramach interwencji I.10.1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność” (dotacje) oraz interwencji I.10.5 „Rozwój małych gospodarstw”, w zakresie sprzętu

pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej, wspieranych w ramach niniejszych interwencji.

10. W interwencjach w sektorze pszczelarskim nie jest wymagane wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie o przyznaniu pomocy.
11. Warunkiem przyznania pomocy w ramach I.6.2 oraz I.6.3 jest przekazanie przez wnioskodawcę do ARiMR danych na potrzeby monitorowania i ewaluacji sektora pszczelarskiego, z uwzględnieniem informacji określonych w załączniku V pkt 4-6 rozporządzenia 2022/1475. MRiRW przekaże ARiMR wzór formularzy, na których będą przekazywane wyżej wskazane dane. Powyższe informacje są gromadzone przez ARiMR i przekazywane do MRiRW. Dane są przekazywane przez wnioskodawcę przy wniosku o przyznanie pomocy i mają charakter deklaracyjny.
12. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce beneficjenta do czasu wypłaty pomocy.
13. ARiMR rozpatruje wnioski o przyznanie pomocy w terminie określonym w regulaminie naboru wniosków, nie dłuższym niż 3 miesiące od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy.

IV.1. Warunki podmiotowe

IV.1.1. Interwencja I.6.1

1. W ramach I.6.1 pomoc przyznaje się podmiotowi, który wykaze się co najmniej 3-letnim doświadczeniem w organizowaniu szkoleń dla pszczelarzy.
2. Przy wyliczaniu 3-letniego doświadczenia w organizowaniu szkoleń dla pszczelarzy brany jest pod uwagę okres dowolnych nieprzerwanych lat poprzedzających rok pszczelarski, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

IV.1.2. Interwencja I.6.2

1. W ramach I.6.2 pomoc przyznaje się pszczelarzowi na jego wniosek lub za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej.
2. Pszczelarz ubiegający się o pomoc indywidualnie lub za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej:
  - 1) ma nadany numer EP;

- 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
- 3) posiada co najmniej 10 pni pszczelich.
3. W przypadku, gdy pszczelarz ubiega się o pomoc za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji.
4. W sytuacji, gdy pomoc jest udzielana za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, organizacja ta może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 65 zł w przeliczeniu na pszczelarza.
5. Dokumenty poświadczające zakup sprzętu pszczelarskiego (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na poszczególnych pszczelarzy.

IV.1.3. Interwencja I.6.3

1. W ramach I.6.3 pomoc przyznaje się pszczelarzowi:
  - 1) za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej;
  - 2) który ma nadany numer EP.
2. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.
3. Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.
4. Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu leków warrozbójczych (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

IV.1.4. Interwencja I.6.4

1. W ramach I.6.4 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
  - 3) posiada co najmniej 25 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup przyczep (lawet) do przewozu uli, urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli, wag pasiecznych, elektryzatorów (pastuchów elektrycznych), lokalizatorów GPS uli;
  - 4) posiada co najmniej 150 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.
2. Dokumenty poświadczające zakup maszyn i urządzeń (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na pszczelarza.

IV.1.5. Interwencja I.6.5

1. W ramach I.6.5 pomoc przyznaje się pszczelarzowi za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej.
2. Pszczelarz, który ubiega się o pomoc:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego) - warunek nie dotyczy pszczelarzy posiadających nie więcej niż 10 pni pszczelich.
3. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.
4. Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.

5. Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu pszczoł (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

IV.1.6. Interwencja I.6.6

1. W ramach I.6.6 pomoc przyznaje się jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską, która:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy opublikowała (lub jej etatowi pracownicy naukowcy opublikowali) w czasopiśmie naukowych publikację z zakresu pszczelarstwa lub rynku miodu.

IV.1.7. Interwencja I.6.7

1. W ramach I.6.7 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
  - 3) posiada co najmniej 10 pni pszczelich.

IV.2. Warunki przedmiotowe

IV.2.1. Interwencja I.6.1

1. W ramach I.6.1 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów netto, bezpośrednio związanych z przeprowadzeniem szkolenia. Koszty szkoleń powinny być racjonalne i obejmować:
  - 1) najem sal do celów szkolenia;
  - 2) materiały szkoleniowe;
  - 3) wynagrodzenia dla wykładowców;
  - 4) wyżywienie uczestników szkolenia.
2. Uczestnikiem szkolenia może być:
  - 1) pszczelarz;
  - 2) osoba, która złoży oświadczenie, że planuje prowadzić działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczoł (*Apis mellifera*), i wystąpić o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej.

3. Tematyka szkoleń może dotyczyć przede wszystkim:
  - 1) prowadzenia gospodarki pasiecznej;
  - 2) chorób pszczół i ich zwalczania oraz zapobiegania;
  - 3) biologii rodziny pszczolej;
  - 4) pożytków i produktów pszczelich;
  - 5) marketingu i pozycjonowania na rynku produktów;
  - 6) ekonomiki gospodarki pasiecznej;
  - 7) wędrownej gospodarki pasiecznej.
4. Tematyka szkoleń pszczelarskich obejmująca inny zakres niż wymieniony w ust.3, nie może przekroczyć 30% godzin szkoleniowych.
5. W regulaminie naboru wniosków zostanie określony katalog refundowanych kosztów oraz ich maksymalna wysokość.

IV.2.2. Interwencja I.6.2

1. W ramach I.6.2 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 50% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej:
  - 1) miodarek;
  - 2) odstojników;
  - 3) dekrystalizatorów;
  - 4) stołów do odsklepiania plastrów;
  - 5) suszarek do suszenia obnóży pyłkowych;
  - 6) topiarek do wosku;
  - 7) urządzeń do kremowania miodu;
  - 8) refraktometrów;
  - 9) wózków ręcznych do transportu uli;
  - 10) wialni do pyłku;
  - 11) uli lub ich elementów;
  - 12) kraty odgradowe i inne izolatory ramkowe;
  - 13) urządzeń do omiatania pszczół;
  - 14) poławiaczy pyłku;
  - 15) sprzętu do pozyskiwania pierzgi;
  - 16) wag pasiecznych;
  - 17) ramek ulowych;

- 18) kamer cyfrowych/fotopułapek (wartość refundacji do 300 zł za urządzenie).
2. Maksymalna wysokość pomocy przyznanej pszczelarzowi w ramach danego naboru wniosków nie może przekroczyć 100 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli i nie więcej niż 15 000 zł.
  3. Pomoc przysługuje w pełnej wysokości i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom, tj. tym, którzy:
    - 1) mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
    - 2) prowadzą działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), wpisaną do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej, w sposób nieprzerwany, nie krócej niż 3 lata albo mają wykształcenie średnie branżowe w zawodzie technik pszczelarz lub zasadnicze zawodowe/zasadnicze branżowe w zawodzie pszczelarz.
  4. Warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 2 potwierdza się zaświadczeniem o prowadzeniu działalności nadzorowanej w zakresie utrzymywania pszczół, wpisanej do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej, wydanym przez właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii lub świadectwami czy innymi dokumentami wydanymi przez szkołę lub placówkę edukacyjną.
  5. W przypadku, gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana według zasad określonych w rozdziale IV ust. 3.

IV.2.3. Interwencja I.6.3

1. W ramach I.6.3 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:
  - 1) zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych warrozbójczych;
  - 2) nabycia produktów leczniczych do walki z warrozą, zawierających substancje czynne wymienione w rozporządzeniu 2018/848 – również w przypadku pasiek, względem których ich właściciele posiadają certyfikat produkcji ekologicznej, o której mowa w art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia.
2. W przypadku gospodarstw prowadzących pasieki z produkcją miodu metodami nieekologicznymi, refundacji podlegają koszty zakupu wszystkich produktów weterynaryjnych warrozbójczych dopuszczonych do stosowania na terytorium Polski.
3. W przypadku gospodarstw ekologicznych prowadzących pasieki w systemie produkcji ekologicznej i produkujących certyfikowane produkty pochodzące

z pszczelarstwa, o których mowa w art. 2 ust.1 lit. a rozporządzenia 2018/848, refundacji podlegają koszty zakupu produktów leczniczych do walki z warrozą, w tym *Varroa destructor*, zawierających substancje czynne wymienione w tym rozporządzeniu.

4. Ilość refundowanych produktów leczniczych weterynaryjnych dla pszczelarza musi być zgodna z zaleceniem lekarza weterynarii.
5. Refundacja kosztów zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych będzie wypłacana, jeżeli obrót lekami odbędzie się zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

IV.2.4. Interwencja I.6.4

1. W ramach I.6.4 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 50% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia gospodarki wędrownej:
  - 1) przyczep (lawet) do przewozu uli;
  - 2) urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli;
  - 3) wag pasiecznych;
  - 4) elektryzatorów (pastuchów elektrycznych);
  - 5) lokalizatorów GPS uli;
  - 6) ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.
2. Maksymalna wysokość pomocy przyznanej pszczelarzowi w ramach danego naboru wniosków nie może przekroczyć:
  - 1) 150 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego 25-149 pni pszczelich;
  - 2) 200 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego co najmniej 150 pni pszczelich i nie więcej niż 40 000 zł.
3. Pomoc przysługuje w pełnej wysokości i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom, tj. tym którzy:
  - 1) mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
  - 2) prowadzą działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), wpisaną do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy

zakaźnej, w sposób nieprzerwany nie krócej niż 3 lata albo mają wykształcenie średnie branżowe w zawodzie technik pszczelarz lub zasadnicze zawodowe/zasadnicze branżowe w zawodzie pszczelarz.

4. Warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 2 potwierdza się zaświadczeniem o prowadzeniu działalności nadzorowanej w zakresie utrzymywania pszczół, wpisanej do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej, wydanym przez właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii lub świadectwami czy innymi dokumentami wydanymi przez szkołę lub placówkę edukacyjną.
5. W przypadku gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana według zasad określonych w rozdziale IV ust. 3.

IV.2.5. Interwencja I.6.5

1. W ramach I.6.5 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 70% kosztów netto zakupu:
  - 1) matek pszczelich pochodzących z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
  - 2) odkładów lub pakietów pszczelich z matkami pszczelimi pochodzącymi z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
  - 3) odkładów lub pakietów pszczelich, od producentów którzy uzyskali rekomendację związków lub zrzeszeń pszczelarzy, gwarantujących między innymi, że matki pszczele w pakietach i odkładach pszczelich pochodzą z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry.
2. Refundacji podlegają koszy zakupu pszczół z pasiek:
  - 1) w odniesieniu do których przed rozpoczęciem sprzedaży pszczół w danym roku pszczelarskim, przedstawiono ARiMR aktualne zaświadczenie weterynaryjne o zdrowotności rodzin pszczelich, wystawione przez lekarza weterynarii wolnej praktyki, a zainteresowanym pszczelarzom, kopię takiego zaświadczenia;

- 2) w których nie stwierdzono objawów klinicznych chorób pszczoł, w szczególności warrozy, nosemozy, zgnilca amerykańskiego i europejskiego, chorób wirusowych oraz grzybicy wapiennej;
  - 3) w których na potrzeby związane z interwencją wyprodukowano nie więcej łącznie niż 3 pakiety lub odkłady, w przeliczeniu na posiadany pień pszczeli.
3. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może otrzymać wsparcie do zakupu matek, pakietów i odkładów pszczelich, łącznie nie więcej niż 50% liczby aktualnie posiadanych przez niego pni pszczelich, w tym nie więcej niż 20% pakietów i odkładów pszczelich.
  4. Maksymalna cena jednostkowa netto matki, pakietu lub odkładu pszczelego przyjęta do refundacji oraz inne zasady i warunki dotyczące pasiek z których zakup pszczoł podlega refundacji, zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.
  5. Maksymalna wysokość pomocy przyznanej pszczelarzowi w ramach danego naboru wniosków nie może przekroczyć 10 000 zł.

IV.2.6. Interwencja I.6.6

1. W ramach I.6.6 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów netto poniesionych w trakcie danego roku pszczelarskiego, bezpośrednio związanych z obsługą i realizacją projektu, tj.:
  - 1) wynagrodzenie personelu zaangażowanego w realizację projektu;
  - 2) koszty delegacji, diet;
  - 3) zakup odczynników;
  - 4) zakup niezbędnego sprzętu laboratoryjnego;
  - 5) zakup usług niezbędnych do zrealizowania projektu.
2. Do obszarów tematycznych wspieranych projektów będą zaliczane:
  - 1) zdrowie pszczoł;
  - 2) jakość produktów pszczelich;
  - 3) innowacje w gospodarce pasiecznej.
3. W związku z szerokim obszarem możliwych badań i analiz, wnioski o przyznanie pomocy powinny zawierać szczegółowy ich opis, który pozwoli oszacować:
  - 1) potencjalne korzyści dla pszczelarstwa;
  - 2) wielkość nakładów do potencjalnych korzyści.
4. W ramach danego naboru wniosków maksymalna wysokość pomocy przyznanej beneficjentowi na realizację danego projektu nie może przekroczyć 80 000 zł.

5. W ramach niniejszej interwencji nie przewiduje się refundacji kosztów inwestycyjnych.
6. Nie są refundowane koszty zakupu środków trwałych o wartości powyżej 10 000 zł netto oraz podstawowych urządzeń i sprzętu laboratoryjnego, np. refraktometr czy waga analityczna.

IV.2.7. Interwencja I.6.7

1. W ramach I.6.7 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:
  - 1) zakupu analiz fizyko-chemicznych miodu;
  - 2) analizy pyłkowej miodu.
2. Maksymalna wysokość pomocy przyznanej pszczelarzowi w ramach danego naboru wniosków nie może przekroczyć 10 000 zł.
3. Maksymalna refundacja kosztu analizy (oznaczenia) nie może przekraczać 90% stawki tej analizy w ramach badania urzędowego.
4. Wsparcie przewidziane dla analiz miodu nie będzie obejmowało analiz wykonanych w celu potwierdzenia spełniania standardowych wymagań dotyczących właściwości fizyko-chemicznych miodów, określonych w obowiązujących przepisach prawa, jak również analiz urzędowych.

V. Zobowiązania w okresie związania celem

1. Zobowiązania w okresie związania celem, zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto pszczelarz zobowiązany jest do:
  - 1) utrzymywania sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą w należyтым stanie technicznym przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności;
  - 2) oznakowania w sposób trwały sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą umożliwiając jego identyfikację przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności - dotyczy to sprzętu, którego wartość jednostkowa zakupu netto przekraczała 1 000 zł.

VI. Zwrot pomocy

1. Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.

2. W przypadku niespełnienia w wymaganym okresie przez beneficjenta zobowiązania określonego w rozdziale V ust. 2 pkt 1, zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym że nie więcej niż 20% wypłaconej kwoty pomocy.
3. W przypadku niespełnienia w wymaganym okresie przez beneficjenta zobowiązania określonego w rozdziale V ust. 2 pkt 2, zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym że nie więcej niż 10% wypłaconej kwoty pomocy.